

**Procedury postępowania nauczycieli,
pracowników administracji i obsługi
oraz pracowników odpowiedzialnych za
monitoring w placówce w sytuacjach
kryzysowych**

ROK SZKOLNY 2021/2022

WSTĘP

Wszystkie działania naszej szkoły związane z funkcjonowaniem w sytuacjach kryzysowych związane są z próbą odpowiedzi na pytanie: jak reagować, by być skutecznym, by pomóc dziecku i jego rodzicom, by szkoła realizowała swoje zadania związane z wychowaniem młodego pokolenia w sposób właściwy.

Na terenie szkoły dochodzi do zdarzeń, które mogą bezpośrednio zagrażać bezpieczeństwu i zdrowiu uczniów. Właściwa reakcja – korespondująca z faktycznym poziomem zagrożenia oraz poszukiwanie pomocy w instytucjach mogących wspomóc naszą szkołę, będąc gwarantem zachowania właściwego poziomu bezpieczeństwa, stanowi element kluczowy. Od wiedzy merytorycznej i skuteczności działania dyrektora, wychowawcy, pedagoga, nauczyciela i pracowników niepedagogicznych szkół i placówek oświatowych zależy życie i zdrowie dzieci i młodzieży.

Te właśnie przesłanki stały się przyczynkiem do opracowania poniższych procedur. Procedury wskazują drogę kompetentnego wypełniania obowiązków służbowych w zgodności z literą prawa, z dbałością o bezpieczeństwo fizyczne i emocjonalne wszystkich uczestników incydentu – sprawcy, ofiary i świadka. Są one zaadaptowane do realiów i uwarunkowań właściwych dla naszej szkoły, uwzględniać jej potencjał w postaci predyspozycji, wiedzy i psychospołecznych umiejętności pracowników pedagogicznych, zaplecza socjalnego i lokalowego oraz relacji z instytucjami wspierającymi w środowisku lokalnym.

Aspekt prawny działań szkoły

Do podstawowych aktów prawnych, które mogą mieć zastosowanie w przypadku sytuacji kryzysowych w szkole i placówce oświatowej należą:

- Ustawa z dnia 26 października, 1982r. o postępowaniu w sprawach nieletnich (Dz. U. z 2002 r. Nr 11, poz. 109 z późn. zm.)
- Ustawa z dnia 25 lutego 1964r. Kodeks rodzinny i opiekuńczy (Dz. U. z 1964r. Nr 9, poz. 59 z późn. zm.)
- Ustawa z dnia 6 czerwca 1997r. Kodeks karny (Dz. U. z 1997 r. Nr 88, poz. 553 z późn. zm.)
- Ustawa z dnia 6 czerwca 1997r. Kodeks postępowania karnego (Dz. U. z 1997 r. Nr 89, poz. 555 z późn. zm.)

Inne przepisy szczególne stanowiące podstawę działań profilaktycznych i interwencyjnych:

- Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2007 r. Nr 70, poz. 473 z późn. zm.)
- Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2005r. Nr 179, poz. 1485 z późn. zm.)
- Ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2004 r. Nr 256, poz. 2572 z późn. zm.)
- Ustawa z dnia 9 listopada 1995 r. o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych (Dz. U. z 1996 r. Nr 10, poz. 55 z późn. zm.)
- Uchwała Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 18 lutego 2000 r. "Polska Deklaracja w Sprawie Młodzieży i Alkoholu" (Monitor Polski Nr 6, poz. 125)
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 31 stycznia 2003 r. w sprawie szczegółowych form działalności wychowawczej i zapobiegawczej wśród dzieci i młodzieży zagrożonych uzależnieniem (Dz. U. z 2003r. Nr 26, poz. 226)
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 7 stycznia 2003 r. w sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach (Dz. U. z 2003r. Nr 11, poz. 114)
- Ustawa z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji (Dz. U. z 2007 r. Nr 43, poz. 277 z późn. zm.)
- Zarządzenie Nr 590/03 Komendanta Głównego Policji z dnia 25 października 2003 r. w sprawie metod i form wykonywania zadań przez policjantów w zakresie przeciwdziałania demoralizacji i przestępczości nieletnich (Dz. Urz. KGP Nr 20, poz. 107 z późn. zm.)
- Ustawa z dnia 14 grudnia 2016. Prawo oświatowe Dz.U. z 2019 r., poz. 1148
- Ustawa z dnia 10 czerwca 2016 r. o działaniach antyterrorystycznych Dz.U. z 2019 r., poz. 796

Słowniczek

Nieletni - w zależności od rodzaju prowadzonego postępowania, wieku oraz stosowania środka wychowawczego lub poprawczego:

- w zakresie postępowania dotyczącego zapobiegania i zwalczania demoralizacji - jest to osoba, która nie ukończyła i 18 lat;
- w zakresie postępowania o czyny karalne jest to osoba, która dopuściła się takiego czynu po ukończeniu 13 lat, a przed ukończeniem lat 17;
- w zakresie wykonywania środków wychowawczych lub poprawczych jest to osoba, względem, której takie środki zostały orzeczone (choćby ukończyła ona 18 lat), nie dłużej jednak niż do 21 lat.

Małoletni - wg. art.10 § 1 pełnoletnim jest osoba, która ukończyła lat 18. Przez analogię, małoletnim jest osoba do lat 18. Osoba, które nie ukończyła lat 13 nie ma zdolności do czynności prawnych (art., 12 k.c.). Ograniczoną zdolność do czynności prawnych mają osoby od lat 13 (art.15 k.c.).

Demoralizacja - zgodnie z Ustawą o postępowaniu w sprawach nieletnich zachowania świadczące o demoralizacji to w szczególności naruszenie zasad współżycia społecznego, popełnianie czynu zabronionego, systematyczne uchylanie się od obowiązku szkolnego lub kształcenia zawodowego, używanie alkoholu lub innych środków w celu wprowadzenia się w stan odurzenia, uprawianie nierządu, włóczęgostwo, udział w grupach przestępczych.

Czyn karalny- w rozumieniu Ustawy o postępowaniu w sprawach nieletnich, to czyn zabroniony przez ustawę, jako przestępstwo lub przestępstwo skarbowe albo wykroczenie określone w art. 51, 69, 74, 76, 85, 87, 119, 122, 124, 133 lub 143 kodeksu wykroczeń.

Przestępstwo- zgodnie z kodeksem karnym to czyn człowieka bezprawny, karalny i zawiniony. Art. 1 §1 k.k. stanowi, że odpowiedzialności karnej podlega ten tylko, kto popełnia czy zabroniony pod groźbą kary przez ustawę obowiązującą w czasie jego popełnienia natomiast § 2, że nie stanowi przestępstwa czyn, którego społeczna szkodliwość jest znikoma. Przestępstwa dzielą się na występki (zagrożone karą grzywny, powyżej 30 stawek dziennych, ograniczenia wolności albo karą pozbawienia wolności przekraczającą 1 miesiąc) i zbrodnie (zagrożone karą pozbawienia wolności na czas nie krótszy od lat 3 albo karą surowszą).

Wykroczenie- to czyny zabronione pod groźbą kary określone i zawarte w kodeksie wykroczeń. Różnią się od przestępstw przede wszystkim tzw. „mniejszym ciężarem gatunkowym” a tym samym niższym wymiarem kary. Stanowi to czyn człowieka, społecznie szkodliwy, zawiniony, zabroniony przez ustawę obowiązującą w czasie jego popełnienia pod groźbą kary aresztu, ograniczenia wolności, grzywny do 5 000 złotych lub nagany.

Analiza zapisów prawa

Akt prawny	Szczegółowe zapisy / Komentarze
Ustawa o postępowaniu w sprawach nieletnich	Przepisy ustawy stosuje się w zakresie: • Zapobiegania i zwalczania demoralizacji - w stosunku do osób, które nie ukończyły lat 18, • Postępowania w sprawach o czyny karalne - w stosunku do osób, które dopuściły się takiego czynu po ukończeniu lat 13, ale nie ukończyły lat 17, • Wykonywania środków wychowawczych lub poprawczych - w stosunku do osób, względem, których środki te zostały orzeczone, nie dłużej jednak niż do ukończenia przez te osoby lat 21. Przewidziane w ustawie działania podejmuje się w wypadkach, gdy nieletni wykazuje przejawy demoralizacji lub dopuści się czynu karnego. W sprawie nieletniego należy kierować się przede wszystkim jego dobrem, dążąc do osiągnięcia korzystnych zmian w osobowości i zachowaniu się nieletniego oraz zmierzając w miarę potrzeby do prawidłowego spełniania przez rodziców lub opiekuna ich obowiązków wobec nieletniego, uwzględniając przy tym interes społeczny. Każdy, kto stwierdzi istnienie okoliczności świadczących o demoralizacji nieletniego, w szczególności naruszanie zasad współżycia społecznego, popełnienie czynu zabronionego, systematyczne uchylanie się od obowiązku szkolnego lub kształcenia zawodowego, używanie alkoholu lub innych środków w celu wprowadzenia się w stan odurzenia, uprawianie nierzędu, włóczęgostwo, udział w grupach przestępczych, ma społeczny obowiązek odpowiedniego przeciwdziałania temu, a przede wszystkim zawiadomienia o tym rodziców lub opiekuna nieletniego, szkoły, sądu rodzinnego, Policji lub innego właściwego organu. Każdy, dowiedziawszy się o popełnieniu czynu karnego przez nieletniego, ma społeczny obowiązek zawiadomić o tym sąd rodzinny lub Policję. Wobec nieletnich sąd rodzinny może: 1) udzielić upomnienia, 2) zobowiązać do określonego postępowania, a zwłaszcza do naprawienia wyrządzonej szkody, do wykonania określonych prac lub świadczeń na rzecz pokrzywdzonego lub społeczności lokalnej, do przeproszenia pokrzywdzonego, do podjęcia nauki lub pracy, do uczestniczenia w odpowiednich zajęciach o charakterze wychowawczym, terapeutycznym lub szkoleniowym, do powstrzymania się od przebywania w określonych środowiskach lub miejscach albo do zaniechania używania alkoholu lub innego środka w celu wprowadzania się w stan odurzenia, 3) ustanowić nadzór odpowiedzialny rodziców lub opiekuna, 4) ustanowić nadzór organizacji młodzieżowej lub innej organizacji społecznej, zakładu pracy albo osoby godnej zaufania - udzielających poręczenia za

nieletniego,

5) zastosować nadzór kuratora,

6) skierować do ośrodka kuratorskiego, a także do organizacji społecznej lub instytucji zajmujących się pracą z nieletnimi o charakterze wychowawczym, terapeutycznym lub szkoleniowym, po uprzednim porozumieniu się z tą organizacją lub instytucją,

7) orzec zakaz prowadzenia pojazdów,

8) orzec przepadek rzeczy uzyskanych w związku z popełnieniem czynu karalnego,

9) orzec umieszczenie w rodzinie zastępczej, w młodzieżowym ośrodku wychowawczym albo w młodzieżowym ośrodku socjoterapii,

10) orzec umieszczenie w zakładzie poprawczym,

11) zastosować inne środki zastrzeżone w niniejszej ustawie do właściwości sądu rodzinnego, jak również zastosować środki przewidziane w Kodeksie rodzinnym i opiekuńczym.

Sąd rodzinny może również:

1) zobowiązać rodziców lub opiekuna do poprawy warunków wychowawczych, bytowych lub zdrowotnych nieletniego, a także do ścisłej współpracy ze szkołą, do której nieletni uczęszcza, poradnią psychologiczno-pedagogiczną lub inną poradnią specjalistyczną, zakładem pracy, w którym jest zatrudniony, oraz lekarzem lub zakładem leczniczym,

2) zobowiązać rodziców lub opiekuna do naprawienia w całości lub w części szkody wyrządzonej przez nieletniego.

W celu ustalenia danych dotyczących nieletniego i jego środowiska, a w szczególności dotyczących zachowania się i warunków wychowawczych nieletniego, sytuacji bytowej rodziny, przebiegu nauki nieletniego i sposobu spędzania czasu wolnego, jego kontaktów środowiskowych, stosunku do niego rodziców lub opiekunów, podejmowanych oddziaływań wychowawczych, stanu zdrowia i znanych w środowisku uzależnień nieletniego, sędzia rodzinny zleca przeprowadzenie wywiadu środowiskowego kuratorowi sądowemu.

W wyjątkowych przypadkach przeprowadzenie wywiadu środowiskowego może być zlecone:

1) przedstawicielom organizacji społecznych, do których zadań statutowych należy oddziaływanie wychowawcze na nieletnich lub wspomaganie procesu ich resocjalizacji, oraz osobom godnym zaufania - jeżeli powierzono im nadzór nad nieletnim,

2) jednostkom Policji, właściwym ze względu na miejsce zamieszkania lub pobytu nieletniego - jeżeli zachodzi potrzeba uzyskania informacji niewymagających zastosowania wiedzy psychologicznej i pedagogicznej,

3) pracownikom pedagogicznym rodzinnych ośrodków diagnostyczno-konsultacyjnych - jeżeli zachodzi potrzeba wydania opinii o nieletnim,

4) pracownikom pedagogicznym schronisk dla nieletnich lub zakładów poprawczych - jeżeli zachodzi potrzeba wydania opinii o nieletnim lub w celu sprawdzenia zachowania nieletniego oraz warunków wychowawczych i

bytowych, w jakich nieletni przebywa poza zakładem poprawczym.

Dodatkowo w ramach zapobiegania i zwalczania demoralizacji działania w stosunku do osób, które nie ukończyły 18 lat, którym nie zarzuca się popełnienia konkretnego czynu zabronionego prawem, ale które znalazły się w sytuacji niepokojącej wychowawczo, np. uczestników przemocy rówieśniczej podejmuje sąd rodzinny, jako sąd opiekuńczy. Wniosek o wgląd sądu w sytuację dziecka może złożyć każdy, kto ma informacje lub podejrzewa zaistnienie demoralizacji dziecka. Za nietrafne diagnozy nie ponosi się żadnej odpowiedzialności ani ze strony sądu, ani opiekunów dziecka. Wniosek może dotyczyć także dziecka poniżej 13 roku życia, które nie ponosi odpowiedzialności karnej.

Władza rodzicielska obejmuje w szczególności obowiązek i prawo rodziców do wykonywania pieczy nad osobą i majątkiem dziecka oraz do wychowania dziecka.

Dziecko pozostające pod władzą rodzicielską winno rodzicom posłuszeństwo.

Władza rodzicielska powinna być wykonywana tak, jak tego wymaga dobro dziecka i interes społeczny.

Jeżeli dobro dziecka jest zagrożone, sąd opiekuńczy wyda odpowiednie zarządzenia, a w szczególności może:

- 1) zobowiązać rodziców oraz małoletniego do określonego postępowania z jednoczesnym wskazaniem sposobu kontroli wykonania wydanych zarządzeń,
- 2) określić, jakie czynności nie mogą być przez rodziców dokonywane bez zezwolenia sądu, albo poddać rodziców innym ograniczeniom, jakim podlega opiekun,
- 3) poddać wykonywanie władzy rodzicielskiej stałemu nadzorowi kuratora sądowego,
- 4) skierować małoletniego do organizacji lub instytucji powołanej do przygotowania zawodowego albo do innej placówki sprawującej częściową pieczę nad dziećmi,
- 5) zarządzić umieszczenie małoletniego w rodzinie zastępczej albo w placówce opiekuńczo-wychowawczej.

W razie przemijającej przeszkody w wykonywaniu władzy rodzicielskiej sąd opiekuńczy może orzec jej zawieszenie. Zawieszenie będzie uchylone, gdy jego przyczyna odpadnie.

Jeżeli władza rodzicielska nie może być wykonywana z powodu trwałej przeszkody albo, jeżeli rodzice nadużywają władzy rodzicielskiej lub w sposób rażący zaniedbują swe obowiązki względem dziecka, sąd opiekuńczy pozbawi rodziców władzy rodzicielskiej. Pozbawienie władzy rodzicielskiej może być orzeczone także w stosunku do jednego z rodziców. Sąd może pozbawić rodziców władzy rodzicielskiej, w szczególności, gdy rodzice trwale nie interesują się dzieckiem. Jeżeli wymaga tego dobro dziecka, sąd opiekuńczy zakaze rodzicom pozbawionym władzy rodzicielskiej osobistej styczności z

dzieckiem.

Kodeks karny

Jest on istotny z dwóch powodów. Po pierwsze, o stosowaniu zawartych w nim przepisów wspomina ustawa o postępowaniu w sprawach nieletnich. Przestępstwa są, bowiem, zawsze tak samo określone, różnice dotyczą strony podmiotowej, a w przypadku np. przemocy rówieśniczej także wieku sprawców. Skutkuje to we wspomnianej ustawie stosowaniem kodeksu karnego do określenia winy nieletnich i stosowaniem za to środków opiekuńczych lub karnych odpowiednio do zapisów tylko tej ustawy, a nie kodeksu karnego. Po drugie, jeżeli sprawcy przemocy rówieśniczej spełniają wymogi wiekowe określone w kodeksie karnym, to może on mieć w stosunku do nich zastosowanie, mimo niepełnoletności sprawców.

Kodeks postępowania karnego

Każdy dowiedziawszy się o popełnieniu przestępstwa ściganego z urzędu ma społeczny obowiązek zawiadomić o tym prokuratora lub policję. Jeżeli zachodzi uzasadniona obawa użycia wobec osoby zawiadamiającej lub osoby dla niego najbliższej przemocy lub groźby bezprawnej, można zastrzec dane dotyczące miejsca zamieszkania do wyłącznej wiadomości prokuratora lub sądu. Pisma procesowe doręcza się wówczas do instytucji, w której ta osoba jest zatrudniona, lub na inny wskazany przez nią adres.

Ponadto instytucje państwowe i samorządowe, które w związku ze swoją działalnością dowiedziały się o popełnieniu przestępstwa ściganego z urzędu, są obowiązane niezwłocznie powiadomić o tym prokuratora lub policję oraz przedsięwziąć niezbędne czynności do czasu przybycia organu powołanego do ścigania przestępstw.

Jak wynika z oznaczenia wyżej cytowanych przepisów, są to przepisy postępowania karnego, a nie prawa karnego materialnego (kodeksu karnego), więc nieprofesjonalne interpretacje tego przepisu sprowadzają się do twierdzenia: w takim razie za niepowiadomienie o fakcie zaistnienia przestępstwa nic mi nie grozi. Nie jest to prawda, bowiem grozi to odpowiedzialnością na podstawie przepisów wewnętrznych danej instytucji (art. 304 § 2 k.p.k.). A w szczególnej sytuacji grozi poniesieniem odpowiedzialności karnej wywiedzionej ze skutków zaniechania – art. 231 k.k. – Funkcjonariusz publiczny, który przekraczając swoje uprawnienia lub nie dopełniając obowiązków, działa na szkodę interesu społecznego lub prywatnego, podlega karze pozbawienia wolności do lat trzech”. Pamiętać także należy, że niezawiadomienie o zaistnieniu lub nawet usiłowaniu popełnienia przestępstwa, m. in. przewidzianego w art. 163 i 252 k.k. podlega karze (art. 240 k.k.).

Rozporządzenie w sprawie szczegółowych form działalności wychowawczej i zapobiegawczej

Rozporządzenie wydano na podstawie ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii. Ustawę tę należy traktować, jako narzędzie prawne, zwłaszcza, że problem narkotyków w szkole stanowi często źródło przemocy rówieśniczej.

Szkoły i placówki podejmują działania interwencyjne polegające na powiadomieniu rodziców i Policji w sytuacjach kryzysowych, w szczególności, gdy dzieci lub młodzież używają, posiadają lub rozprowadzają środki lub

wśród dzieci i młodzieży zagrożonych uzależnieniem	substancje, o których mowa w § 1 rozporządzenia (środki odurzające, substancje psychotropowe lub środki zastępcze). Szkoły i placówki opracowują, zgodnie ze statutem, strategię działań wychowawczych i zapobiegawczych oraz interwencyjnych wobec dzieci i młodzieży zagrożonych uzależnieniem, która uwzględnia m.in.: • Procedury postępowania w sytuacjach szczególnych zagrożeń związanych ze środkami odurzającymi i substancjami psychotropowymi, z uwzględnieniem zadań osób podejmujących interwencje; • Współpracę z rodzicami w zakresie działań wychowawczych i zapobiegawczych, prozdrowotnych oraz interwencyjnych; • Sposób współdziałania pracowników szkoły ze służbą zdrowia i Policją w sytuacjach wymagających interwencji; Za organizację działań wychowawczych i zapobiegawczych wśród dzieci i młodzieży zagrożonych uzależnieniem oraz przygotowanie nauczycieli do tych zadań odpowiada dyrektor szkoły lub placówki.
Rozporządzenie w sprawie zasad udzielania pomocy psychologiczno – pedagogicznej	Rozporządzenie w sposób bardzo wszechstronny i nowoczesny formułuje definicje pomocy psychologiczno – pedagogicznej, określa podmioty, które mogą spowodować uruchomienie procedury pomocowej. Podmiotami tymi są: uczeń, jego rodzice, nauczyciele, psychologowie, logopedzi, doradcy zawodowi, pracownicy poradni psychologiczno – pedagogicznych. Pomoc psychologiczno-pedagogiczna w szkole jest organizowana w szczególności w formie zajęć socjoterapeutycznych, które organizuje się dla uczniów z dysfunkcjami i zaburzeniami utrudniającymi funkcjonowanie społeczne.
Ustawa o przeciwdziałaniu narkomanii	Przeciwdziałanie narkomanii realizuje się przez odpowiednie kształtowanie polityki społecznej, gospodarczej, oświatowo-wychowawczej i zdrowotnej, a w środowisku szkolnym w szczególności poprzez działalność wychowawczą, edukacyjną, informacyjną i zapobiegawczą, a także zwalczanie niedozwolonego obrotu i posiadania substancji, których używanie może prowadzić do narkomanii. Zadania w zakresie przeciwdziałania narkomanii są realizowane, w zakresie określonym w ustawie, także przez przedszkola, szkoły i inne jednostki organizacyjne wymienione w ustawie o systemie oświaty. Działalność wychowawcza, edukacyjna, informacyjna i zapobiegawcza obejmuje: 1) promocję zdrowia psychicznego; 2) promocję zdrowego stylu życia; 3) informowanie o szkodliwości środków i substancji, których używanie może prowadzić do narkomanii, oraz o narkomanii i jej skutkach; 4) edukację psychologiczną i społeczną; 5) edukację prawną; 6) działania interwencyjne.

		Działalność ta obejmuje w szczególności: 1) wprowadzanie problematyki zapobiegania narkomanii do programów wychowawczych jednostek organizacyjnych systemu oświaty; 2) wprowadzanie problematyki zapobiegania narkomanii do programów przygotowania zawodowego osób zajmujących się wychowaniem oraz profilaktyką w szkołach i innych placówkach systemu oświaty oraz w szkołach wyższych.
Ustawa o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi		Zadania w zakresie przeciwdziałania alkoholizmowi wykonuje się przez odpowiednie kształtowanie polityki społecznej, a w środowisku szkolnym w szczególności przez działalność wychowawczą i informacyjną. Minister właściwy do spraw oświaty i wychowania uwzględnia problem trzeźwości i abstynencji wśród celów wychowania oraz zapewnia w programach nauczania wiedzę o szkodliwości alkoholizmu dla jednostki oraz w życiu rodzinnym i społecznym.
Ustawa o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych		Ochrona zdrowia przed następstwami używania tytoniu realizowana jest przez kształtowanie polityki zdrowotnej, ekonomicznej i społecznej, do której w środowisku szkolnym należy: 1) promocja zdrowia przez propagowanie stylu życia wolnego od nałogu papierosów i używania wyrobów tytoniowych, 2) działalność wychowawcza i informacyjna, Na mocy tej ustawy zabrania się sprzedaży wyrobów tytoniowych osobom do lat 18.
Zarządzenie Nr 590/03 Komendanta Głównego Policji		Zarządzenie określa metody i formy wykonywania zadań przez policjantów w zakresie przeciwdziałania demoralizacji i przestępczości nieletnich.

PROCEDURY SZKOLNE

SPIS TREŚCI

1. Procedura postępowania nauczyciela w przypadku agresywnego zachowania ucznia.
2. Procedura postępowania nauczyciela z uczniem sprawiającym trudności wychowawcze.
3. Procedura postępowania wobec ucznia uchylającego się od realizowania obowiązku szkolnego.
4. Postępowanie w sytuacji wagarów ucznia.
5. Procedura postępowania nauczyciela w sytuacji stwierdzenia dewastacji mienia szkolnego i cudzej własności.
6. Procedura postępowania nauczycieli w przypadku przyłapania ucznia na paleniu papierosów.
7. Procedura w sytuacji podejrzenia, że uczeń znajduje się pod wpływem alkoholu lub innych środków odurzających.
8. Procedura w przypadku znalezienia substancji przypominającej wyglądem narkotyk.
9. Procedura w przypadku podejrzenia, że uczeń posiada przy sobie substancje przypominające narkotyki.
10. Postępowanie w sytuacji posiadania przedmiotów niedozwolonych na terenie szkoły.
11. Procedura korzystania z telefonów komórkowych i sprzętu elektronicznego.
12. Procedura dotycząca postępowania wobec ucznia łamiącego zasady korzystania z telefonów komórkowych i sprzętu elektronicznego.
13. Procedura w przypadku zachowania uniemożliwiającego prowadzenie lekcji (wulgarne zachowania w stosunku do rówieśników, nauczyciela, głośne rozmowy, spacerowanie po sali, brak reakcji na polecenia nauczyciela).
14. Postępowanie w sytuacji naruszenia nietykalności osobistej nauczyciela lub pracownika szkoły. (obelżywe wyzwiska, groźby, opluwanie, przyczepianie karteczek, rzucanie przedmiotami, agresja fizyczna, zabranie przedmiotu należącego do nauczyciela lub pracownika szkoły).
15. Procedura rozpoznawania środowiska ucznia.
16. Procedura postępowania w sytuacji zaistnienia wypadku ucznia.
17. Procedura postępowania w przypadku uczniów, których rodzice/rodzic przebywają za granicą.

18. Procedura postępowania w sytuacji, gdy nauczyciel podejrzewa, że uczeń jest ofiarą przemocy domowej lub w przypadku molestowania seksualnego.
19. Procedura postępowania w przypadku samookaleczenia lub próby samobójczej ucznia.
20. Procedura postępowania w przypadku przebywania rodzica/opiekuna prawnego ucznia na terenie szkoły.
21. Procedura postępowania w przypadku przebywania obcej osoby na terenie szkoły.
22. Procedura w przypadku zagrożenia podłożeniem ładunku wybuchowego.
23. Procedura postępowania w przypadku stwierdzenia zjawiska cyberprzemocy.
24. Procedura postępowania w przypadku stwierdzenia wszawicy.

**PROCEDURA POSTĘPOWANIA NAUCZYCIELA W PRZYPADKU
AGRESYWNEGO ZACHOWANIA UCZNIA**

1. Nauczyciel bądź pracownik szkoły, który jest świadkiem agresywnego zachowania uczniów (bójka, pobicie) jest zobowiązany do natychmiastowej słownej i stanowczej reakcji na zaistniałą sytuację tzn:
 - Rozdzielić uczniów i odizolować sprawcę od ofiary,
 - Zgłosić fakt do wychowawcy klasy, a w przypadku jego nieobecności w szkole do pedagoga lub Dyrektora,
 - Zaprowadzić ucznia do pielęgniarki szkolnej a w przypadku jej nieobecności udzielić uczniowi pierwszej pomocy, jeżeli takiej wymaga.
2. Wychowawca bądź pedagog szkolny przeprowadza rozmowę o charakterze ostrzegawczym z uczniem bądź uczniami biorącymi udział w agresywnym zdarzeniu celem ustalenia przyczyn – konfrontacja zdarzeń oraz uświadomienia nieodpowiedniego zachowania.
3. W razie potrzeby wychowawca bądź pedagog szkolny natychmiast wzywa do szkoły rodziców uczniów, bądź prawnych opiekunów (zarówno sprawcy jak i ofiary).
 - przeprowadza rozmowę z rodzicem (prawnym opiekunem), pogłębiając wiedzę na temat ucznia, jego rozwoju intelektualnego, społecznego, emocjonalnego
 - analizuje przyczyny zaburzonego zachowania ucznia, pomagając rodzicom w doborze metod wychowawczych.
4. Uczeń, który dopuścił się zachowania agresywnego otrzymuje uwagę do dziennika.
5. W przypadku utrzymywania się nieprawidłowych relacji ucznia z rówieśnikami (pobicia, zaczepianie itp.), wychowawca w porozumieniu z rodzicami dziecka kieruje je na badania psychologiczne, w celu otrzymania dalszych wskazówek dot. prowadzenia ucznia.
6. W sytuacji, kiedy uczeń w dalszym ciągu stwarza zagrożenie dla innych uczniów, pedagog szkolny w porozumieniu z dyrektorem szkoły i wychowawcą ucznia kieruje wnioskiem do Sądu Rejonowego, Wydział Rodzinny i Nieletnich o zastosowanie środka wychowawczego zapobiegającego demoralizacji ucznia.

7. Nauczyciel bądź wychowawca, który jest świadkiem agresywnego zachowania uczniów (bójka, pobicie) jest zobowiązany do sporządzenia notatki w dzienniku.

§ 2

PROCEDURA POSTĘPOWANIA NAUCZYCIELA Z UCZNIEM SPRAWIAJĄCYM TRUDNOŚCI WYCHOWAWCZE

1. Nauczyciel - wychowawca ma obowiązek przeprowadzenia diagnozy sytuacji szkolnej i rodzinnej uczniów na początku roku szkolnego.
2. Nauczyciel - wychowawca podejmuje działania wychowawcze zmierzające do eliminacji trudności i rozwiązywania problemów szkolnych ucznia.
3. Nauczyciel - wychowawca informuje rodzica o istniejących trudnościach i zapoznaje go ze swoim planem działań, jednocześnie zobowiązuje rodzica do rzetelnej współpracy.
4. W przypadku utrzymujących się trudności wychowawczych z uczniem nauczyciel-wychowawca inicjuje spotkania z członkami zespołu wychowawczego celem uzyskania pomocy i wsparcia w przezwyciężaniu problemów wychowawczych.
5. Nauczyciel - wychowawca informuje rodzica ucznia o możliwości uczestniczenia w spotkaniu zespołu wychowawczego.
6. Pedagog we współpracy z wychowawcą klasy przeprowadza diagnozę problemów wychowawczych i emocjonalnych ucznia.
7. Wychowawca występuje do rodzica o przeprowadzenie badań w Poradni Psychologiczno - Pedagogicznej, rzetelnie informując rodzica o znaczeniu opinii w dalszej edukacji ucznia.
8. W przypadku braku zgody rodzica na przeprowadzenie badań w poradni, a dotyczącego ucznia zagrażającego bezpieczeństwu innych, nauczyciel postępuje zgodnie z procedurą dotyczącą postępowania z uczniem agresywnym.
9. Na najbliższym zebraniu Rady Pedagogicznej nauczyciel - wychowawca szczegółowo zapoznaje grono nauczycielskie z zaistniałym problemem, przedstawia dotychczasowe działania oraz stan faktyczny na dzień dzisiejszy.

§ 3

PROCEDURA POSTĘPOWANIA WOBEC UCZNIA UCHYLAJĄCEGO SIĘ OD REALIZOWANIA OBOWIĄZKU SZKOLNEGO

1. Nauczyciel - wychowawca prowadzi systematycznie frekwencję uczniów.
2. Odnotowuje każdą nieobecność ucznia na prowadzonych przez siebie zajęciach lekcyjnych.
3. Rodzice mają obowiązek powiadomienia wychowawcy klasy o dłuższej nieobecności ucznia (choroba, pobyt w szpitalu) telefonicznie do czterech dni. Po tym czasie szkoła powiadamia rodziców (prawnych opiekunów) o nieobecności ucznia w szkole.
4. Wychowawca klasy powiadamia rodziców ucznia w przypadku nieusprawiedliwionych dni w ciągu tygodnia. Rodzic usprawiedliwia nieobecność ucznia w ciągu 2 tygodni od powrotu ucznia do szkoły.
5. W przypadku braku współpracy rodzica (opiekuna) z wychowawcą - rodzic nie uczestniczy w zebraniach, konsultacjach, nie wyraża chęci na spotkania indywidualne, oraz w przypadku dalszego uchylania się ucznia od obowiązku szkolnego, wychowawca zgłasza fakt pedagogowi szkolnemu.
6. Pedagog sprawdza przyczyny nieobecności ucznia poprzez:
 - rozmowę z rodzicami ucznia na terenie szkoły,
 - wywiad przeprowadzony przez pracownika MOPS lub funkcjonariuszy Policji.
7. Wychowawca, pedagog szkolny oraz rodzice ucznia podejmują wspólne działania zaradcze w celu regularnego realizowania obowiązku szkolnego przez danego ucznia.
8. W sytuacji, gdy uczeń w dalszym ciągu nie realizuje obowiązku szkolnego, dyrektor szkoły kieruje wnioskiem o wszczęcie egzekucji administracyjnej do organu egzekucyjnego, jakim jest gmina.
9. Pedagog szkolny w porozumieniu z wychowawcą ucznia i dyrektorem pisemnie informuje Sąd Rejonowy, Wydział Rodzinny i Nieletnich o uchylaniu się ucznia od obowiązku szkolnego.

§ 4

POSTĘPOWANIE W SYTUACJI WAGARÓW UCZNIA

1. Wychowawca ma obowiązek niezwłocznie poinformować rodziców (prawnych opiekunów) ucznia o każdorazowym przypadku wagarów.
2. Wychowawca informuje rodziców o nieobecności ucznia w szkole, jeśli nie zna przyczyny nieobecności.
3. Pojedyncze nieobecności ucznia na zajęciach w danym dniu nie mogą być przez rodziców usprawiedliwiane. Dopuszczalne jest usprawiedliwienie, jeżeli uczeń na ten czas został osobiście przez rodzica odebrany ze szkoły, lub uczeń wcześniej przedstawił pisemną prośbę rodzica o zwolnienie z lekcji.
4. Postępowanie wychowawcy w przypadku wagarów:
 - 1 wagary - wychowawca klasy informuje rodziców
 - 2 i 3 wagary - wychowawca klasy przeprowadza rozmowę z rodzicami ucznia i uczniem na terenie szkoły,
 - 4 wagary - pedagog przeprowadza rozmowę z rodzicami ucznia i uczniem na terenie szkoły,
 - 5 wagary - zespół wychowawczy przeprowadza rozmowę z rodzicami ucznia i uczniem na terenie szkoły,,
5. W przypadku nie reagowania rodziców (prawnych opiekunów) na przedłużające się wagary powiadomienie policji.
6. W przypadku dalszego braku reakcji rodziców (prawnych opiekunów) ucznia wszczęcie postępowania administracyjnego i administracyjna egzekucja realizacji obowiązku szkolnego lub nauki, powiadomienie Sądu Rodzinnego.

§ 5

PROCEDURA POSTĘPOWANIA NAUCZYCIELA W SYTUACJI STWIERDZENIA DEWASTACJI MIENIA SZKOLNEGO I CUDZEJ WŁASNOŚCI

1. Interwencja świadka zdarzenia - powstrzymanie sprawców.
2. W przypadku braku możliwości ustalenia sprawcy/sprawców, rozmowa z wszystkimi osobami mogącymi się znajdować w miejscu zdarzenia, podjęcie czynności mających na

celu ustalenie sprawcy/sprawców.

3. Wezwanie rodziców.
4. W przypadku dużej szkody obligatoryjne wezwanie policji.
5. Wszczęcie procedur prawnych mających na celu wyciągnięcie konsekwencji materialnych wobec rodziców sprawców lub odpracowanie szkody.
6. Obniżenie oceny z zachowania.

§ 6

PROCEDURA POSTĘPOWANIA NAUCZYCIELI W PRZYPADKU PRZYŁAPANIA UCZNIA NA PALENIU PAPIEROSÓW

W przypadku, gdy nauczyciel na terenie szkoły przyłapie ucznia na paleniu papierosów powinien:

1. Nauczyciel zobowiązany jest powiadomić o tym fakcie wychowawcę klasy.
2. Wychowawca klasy szkolny informują o zdarzeniu rodziców ucznia.
3. Uczeń przyłapany na paleniu papierosów pierwszy raz otrzymuje upomnienie, które zostaje umieszczone w dzienniku lekcyjnym.
4. Uczeń przyłapany na paleniu papierosów drugi raz otrzymuje kolejne upomnienie, które zostaje umieszczone w dzienniku lekcyjnym oraz zostaje przeprowadzona rozmowa ostrzegawcza w obecności rodziców.
5. Uczeń ma obniżoną ocenę z zachowania, o co najmniej jeden stopień.

§ 7

PROCEDURA W SYTUACJI PODEJRZENIA, ŻE UCZEŃ ZNAJDUJE SIĘ POD WPŁYWEM ALKOHOLU LUB INNYCH ŚRODKÓW ODURZAJĄCYCH

1. Powiadomienie przez świadka zdarzenia wychowawcy, Dyrekcji i pedagogów.
2. Odizolowanie ucznia od reszty uczniów, lecz nie pozostawienie go samego.

3. Wezwanie rodziców. W przypadku odmowy przyjazdu rodziców lub niemożności skontaktowania się z rodzicami/prawnymi opiekunami, zawiadomienie najbliższej jednostki policji.
4. Wezwanie lekarza, który podejmie decyzję o skierowaniu ucznia do domu lub placówki służby zdrowia lub przekazania ucznia do dyspozycji policji - w porozumieniu z dyrekcją szkoły.
5. Przeprowadzenie przez wychowawcę - późniejsze - rozmów z rodzicami w obecności ucznia i pedagoga szkolnego i zobowiązanie ucznia do zaniechania negatywnego zachowania - podjęcie ewentualnych działań terapeutycznych.
6. Obniżenie oceny z zachowania.
7. W przypadku powtórzenia się zdarzenia obligatoryjne powiadomienie policji i sądu rodzinnego.

§ 8

PROCEDURA W PRZYPADKU ZNALEZIENIA SUBSTANCJI PRZYPOMINAJĄCEJ WYGLĄDEM NARKOTYK

1. Powiadomienie dyrektora szkoły i pedagoga.
2. Zabezpieczenie substancji przez pracownika szkoły z zachowaniem środków ostrożności sanitarnej, przed dostępem innych osób do czasu przyjazdu policji.
3. Próba ustalenia właściciela substancji.
4. Przekazanie substancji policji.

§ 9

PROCEDURA W PRZYPADKU PODEJRZENIA, ŻE UCZEŃ POSIADA PRZY SOBIE SUBSTANCJE PRZYPOMINAJĄCE NARKOTYK

1. Nauczyciel w obecności innej osoby (wychowawcy, pedagoga, dyrekcji) ma prawo zażądać, aby uczeń przekazał mu podejrzaną substancję, pokazał zawartość torby itp.
2. Powiadomienie dyrektora szkoły i pedagoga.
3. Powiadomienie o zaistniałym fakcie rodziców/prawnych opiekunów ucznia

i wezwanie do natychmiastowego stawiennictwa w szkole lub miejscu przebywania ucznia.

4. W przypadku odmowy przekazania substancji lub pokazania zawartości teczeki i odzieży, szkoła wzywa policję, która przeszukuje ucznia oraz zabezpiecza substancję.
5. W przypadku oddania nauczycielowi przez ucznia podejrzanej substancji, szkoła przekazuje ją niezwłocznie policji.
6. Z przebiegu sytuacji sporządza się notatkę służbową.

§ 10

POSTĘPOWANIE W SYTUACJI POSIADANIA PRZEDMIOTÓW NIEDOZWOLONYCH NA TERENIE SZKOŁY

1. Nakłonienie ucznia do oddania niebezpiecznego przedmiotu, (- jeżeli uczeń odmawia oddania przedmiotu zabronionego należy go poinformować, że ma taki obowiązek - w przypadku, gdy użycie zabronionego przedmiotu może stanowić zagrożenie dla życia lub zdrowia natychmiastowe powiadomienie dyrekcji szkoły, która zawiadamia policję).
2. W każdym przypadku powiadomienie rodziców, wychowawcy i dyrekcji szkoły, także kuratora sądowego, jeżeli uczeń jest pod jego opieką).
3. Obniżenie oceny z zachowania.

§ 11

PROCEDURA KORZYSTANIA Z TELEFONÓW KOMÓRKOWYCH I SPRZĘTU ELEKTRONICZNEGO

1. Każdy uczeń ma prawo w trakcie pobytu w szkole korzystać z telefonu znajdującego w sekretariacie szkoły w ważnych sprawach rodzinnych.

2. Wszystkich uczniów obowiązuje bezwzględny zakaz korzystania z telefonu komórkowego oraz urządzeń cyfrowych w czasie pobytu na terenie szkoły.
3. W sytuacjach wyjątkowych, uzasadnionych uczeń może skorzystać z telefonu komórkowego za zgodą nauczyciela bądź pracownika szkoły i w jego obecności.
4. Każdy uczeń przed rozpoczęciem zajęć umieszcza swój telefon oraz inne urządzenia cyfrowe w jednorazowym woreczku i wkłada je do wyznaczonego na ten cel pojemnika.
5. Za zgodą nauczyciela i w jego obecności uczniowie mogą także korzystać z telefonu komórkowego lub urządzenia podczas wycieczek szkolnych, realizacji projektów, zawodów, dodatkowych zajęć edukacyjnych.

§ 12

PROCEDURA DOTYCZĄCA POSTĘPOWANIA WOBEC UCZNIA ŁAMIĄCEGO ZASADY KORZYSTANIA Z TELEFONÓW KOMÓRKOWYCH I SPRZĘTU ELEKTRONICZNEGO

1. Dwukrotne naruszenie zakazu korzystania z telefonu lub urządzeń cyfrowych skutkuje obniżeniem oceny zachowania o jeden stopień.
2. W przypadku ponownego złamania przez ucznia zakazu dotyczącego używania telefonu lub urządzeń cyfrowych wezwany zostaje do szkoły rodzic/opiekun dziecka i ustala się z nim zasady dalszego postępowania.
3. Używanie telefonu komórkowego lub urządzeń cyfrowych i korzystanie z nich w celu zaszkodzenia drugiej osobie.

Kiedy nauczyciele zauważą sytuację dotyczącą możliwości szkodzenia drugiej osobie, powinni:

- 3.1. Skonfiskować telefon lub urządzenie (po uprzednim wyłączeniu go przez ucznia).
- 3.2. Przekazać wychowawcy informację o możliwości popełnienia czynu karalnego.

Interwencja wychowawcy:

- 32.1. Zawiadomienie rodzica o zajściu, wezwanie go do szkoły,
- 32.2. Za zgodą i w obecności ucznia - właściciela telefonu lub urządzenia oraz jego rodzica przejrzenie treści telefonu lub urządzenia

- 323. Rozmowa z uczniami, biorącymi udział w zdarzeniu,
 - 324. W razie potrzeby skierowanie uczestników zajęcia do pedagoga w celu zdiagnozowania dokładnej przyczyny zajścia,
 - 325. Powiadomienie o wydarzeniu rodziców pozostałych uczniów biorących udział w zajściu,
 - 326. Ustalenie kary dla właściciela telefonu lub urządzenia/uczestników zajęcia w porozumieniu z dyrekcją szkoły,
 - 327. W klasie, do której uczęszcza agresor, przeprowadzenie lekcji na temat konsekwencji przemocy, agresji.
 - 328. W sytuacji, gdy zdarzenie spowodowało poważne konsekwencje typu: uszczerbek na zdrowiu, podważyło dobre imię ofiary, szkoła powiadamia o zdarzeniu Policję. Ostateczną decyzję w powyższej sprawie podejmuje Dyrektor Szkoły.
- 4. W sytuacji zachowań polegających na powtarzającym się łamaniu procedury o używaniu telefonu komórkowego lub urządzenia na terenie szkoły Dyrektor po konsultacji z wychowawcą, pedagogiem, może uznać takie zachowanie za przejaw demoralizacji i obniżyć uczniowi ocenę zachowania do nagannej.
 - 5. Skonfiskowany telefon lub urządzenie przechowywane będą (odpowiednio opisane) w sekretariacie szkoły. Po jego odbiór rodzice powinni zgłaszać się do sekretariatu.

§ 13

PROCEDURA W PRZYPADKU ZACHOWANIA UNIEMOŻLIWIAJĄCEGO PROWADZENIE LEKCJI

- 1. Jeżeli zachowanie ucznia nie pozwala nauczycielowi na normalną realizację lekcji, przeprowadza on rozmowę dyscyplinującą ucznia, a w przypadku gdy rozmowa nie przynosi skutku wpisuje uwagę do dziennika. Jeżeli przeprowadzone działania nie skutkują, powiadamia pedagoga.

2. Pedagog szkolny zobowiązany jest udać się do sali wskazanej przez nauczyciela i ustalić, którzy uczniowie przeszkadzają nauczycielowi, a w razie konieczności zabrać ich z sali lekcyjnej do odrębnego pomieszczenia, np. do pokoju pedagoga.
3. Pedagog szkolny przeprowadza z uczniami rozmowę i ustala konsekwencje zachowania, w zależności od popełnionego wykroczenia.
4. Jeżeli uczeń w sposób poważny naruszył zasady obowiązujące w szkole, wychowawca na wniosek pedagoga powiadamia rodziców ucznia o jego zachowaniu.
5. Jeżeli uczeń w rażący sposób złamał zasady, lub w dalszym ciągu nie wyraża chęci poprawy swego zachowania pedagog powiadamia dyrektora szkoły i wzywa rodziców do natychmiastowego przybycia do szkoły.
6. Jeżeli niewłaściwe zachowanie ucznia podczas zajęć powtarzają się wychowawca bądź pedagog za zgodą dyrektora może zobowiązać rodzica do uczęszczania z uczniem na zajęcia lekcyjne.
7. Nauczyciel może przydzielić uczniowi materiał do samodzielnego opracowania, który później sprawdza i ocenia.
8. Jeżeli przyczyną zakłócenia toku lekcji były przypadki określone w innych procedurach - postępować należy wg tych procedur.
9. Konsekwencje zachowań uniemożliwiających prowadzenie lekcji:
 - Jeżeli uczeń nie reaguje na ustne upomnienie nauczyciela, dostaje uwagę pisemną do dziennika szkolnego,
 - Przeniesienie do równoległej klasy,
 - Obniżenie oceny z zachowania.
 - Zakaz udziału w wycieczkach i imprezach szkolnych.

UWAGA!

Nie należy zakłócać toku lekcji innym nauczycielom (np. wychowawcom, których uczniowie aktualnie zachowywali się w sposób uniemożliwiający prowadzenie lekcji).

§ 14

POSTĘPOWANIE W SYTUACJI NARUSZENIA NIETYKALNOŚCI OSOBISTEJ NAUCZYCIELA LUB PRACOWNIKA SZKOŁY (WYZWISKA, GROŻBY, AGRESJA FIZYCZNA)

1. Powiadomienie wychowawcy.
2. Powiadomienie dyrekcji, rodziców i ew. kuratora sądowego.
3. Dyrektor szkoły po rozpatrzeniu sprawy decyduje o powiadomieniu o zaistniałej sytuacji policji i sądu rodzinnego.
4. Oprócz wszczętych procedur prawnych, wyznaczenie rodzaju zadośćuczynienia (np. praca społeczna).

§ 15

PROCEDURA ROZPOZNAWANIA ŚRODOWISKA UCZNIA

1. Komunikowanie się jest podstawową cechą systemu rozpoznawania środowiska uczniów.
2. Wymiana informacji na temat poszczególnych uczniów zachodzi między współdziałającymi osobami zatrudnionymi w szkole: Dyrektorem Szkoły, wychowawcami, pedagogiem szkolnym, nauczycielami, wychowawcą świetlicy, pracownikami biblioteki.
3. Na wniosek pedagoga szkolnego informację uzupełniają osoby zatrudnione poza szkołą, tj.: pracownicy Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej, funkcjonariusze Policji, pracownicy Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej, kuratorzy sądowi.
4. Na podstawie ankiet/wywiadów pedagog szkolny sporządza wykaz uczniów:

- zagrożonych demoralizacją,
 - trudnych wychowawczo.
5. W przypadku nagłego wystąpienia problemów ucznia (niespełnienie wymagań szkoły), zmiana zachowania (wagary, agresja, nieposłuszeństwo, używanie środków psychoaktywnych, itp.) pedagog szkolny po konsultacji z wychowawcą:
- przeprowadza rozmowę z rodzicami na terenie szkoły w celu ustalenia przyczyn zmiany zachowania ucznia i podjęcia środków zaradczych,
 - prosi o wywiad środowiskowy pracownika MOPS, który ma ustalić warunki socjalno-bytowe, relacje między dzieckiem a rodzicami i rodzeństwem, system kar i nagród, czas wolny dziecka itp.
6. Pedagog szkolny w celu poradnictwa interwencyjnego lub wychowawczego może skorzystać z pomocy pracownika MOPS, funkcjonariusza Policji oraz kuratora sądowego.
7. W uzasadnionych przypadkach pedagog szkolny w porozumieniu z dyrektorem wnioskuje o kierowanie spraw uczniów z rodzin zaniedbanych środowiskowo do Sądu Rejonowego - Wydział Rodzinny i Nieletnich.

§ 16

PROCEDURA POSTĘPOWANIA W SYTUACJI ZAISTNIENIA WYPADKU UCZNIA

1. Pracownik Szkoły, który był świadkiem wypadku ucznia:
 - a) niezwłocznie zapewnia poszkodowanemu opiekę, w szczególności prowadząc fachową pomoc medyczną, a w miarę możliwości udzielając poszkodowanemu pierwszej pomocy
 - b) nie dopuszcza do zajęć lub przerywa je wyprowadzając uczniów z miejsca zagrożenia, jeżeli miejsce, w którym są lub będą prowadzone zajęcia może stwarzać zagrożenie dla bezpieczeństwa uczniów,

- c) niezwłocznie powiadamia dyrektora Szkoły. Jeśli nauczyciel ma w tym czasie zajęcia z klasą - prosi o nadzór nad swoimi uczniami nauczyciela uczącego w najbliższej sali.
- 2. O każdym wypadku dyrektor Szkoły lub nauczyciel pod opieką którego przebywał uczeń w chwili wypadku, powiadamia rodziców poszkodowanego ucznia. Fakt ten powiadamiający dokumentuje sporządzając notatkę podając datę i godzinę powiadomienia matki/ojca ucznia o wypadku.
- 3. Przy lekkich przypadkach (brak wyraźnych obrażeń - np. widoczne tylko lekkie zaczerwienienie, zadrapanie, lekkie skaleczenie), po udzieleniu pierwszej pomocy poszkodowanemu uczniowi, nauczyciel lub dyrektor powiadamiając rodzica o zdarzeniu ustala z nim:
 - d) potrzebę wezwania pogotowia,
 - e) potrzebę wcześniejszego przyjścia rodzica,
 - f) godzinę odbioru dziecka ze Szkoły w dniu zdarzenia
- 4. W każdym trudniejszym przypadku (widoczne obrażenia, urazy, niepokojące objawy) nauczyciel lub dyrektor Szkoły wzywa pogotowie ratunkowe.
- 5. O każdym trudniejszym wypadku dyrektor Szkoły zawiadamia niezwłocznie organ prowadzący i współpracującego pracownika służby bhp.
- 6. O wypadku śmiertelnym, ciężkim i zbiorowym dyrektor Szkoły zawiadamia niezwłocznie prokuratora i kuratora oświaty.
- 7. O wypadku, do którego doszło w wyniku zatrucia, dyrektor Szkoły zawiadamia niezwłocznie państwowego inspektora sanitarnego.
- 8. Jeżeli wypadek został spowodowany niesprawnością techniczną pomieszczenia lub urządzeń, miejsce wypadku pozostawia się nienaruszone. Dyrektor zabezpiecza je do czasu dokonania oględzin lub wykonania szkicu przez zespół powypadkowy.
- 9. Jeżeli wypadek zdarzył się w czasie wyjścia, imprezy organizowanej poza terenem Szkoły, wszystkie stosowne decyzje podejmuje opiekun grupy/kierownik wycieczki i odpowiada za nie.
- 10. Dyrektor Szkoły powołuje członków zespołu powypadkowego:
 - a) w skład zespołu wchodzi współpracujący ze Szkołą pracownik służby bezpieczeństwa i higieny pracy oraz pracownik Szkoły przeszkolony w zakresie bhp,

- b) jeżeli w składzie zespołu nie może uczestniczyć pracownik służby bhp, w skład zespołu wchodzi dyrektor Szkoły oraz pracownik Szkoły przeszkolony w zakresie bhp,
- c) w składzie zespołu może uczestniczyć przedstawiciel organu prowadzącego, kuratora oświaty,
- d) przewodniczącym zespołu jest pracownik służby bhp, a jeżeli nie ma go w składzie zespołu - przewodniczącego zespołu spośród pracowników szkoły wyznacza dyrektor,
- e) zespół przeprowadza postępowanie powypadkowe i sporządza dokumentację powypadkową;
 - przesłuchuje poszkodowanego ucznia (w obecności rodzica lub wychowawcy/pedagoga/psychologa szkolnego) sporządza protokół przesłuchania,
 - przesłuchuje świadków wypadku i sporządza protokoły przesłuchania; jeżeli świadkami są uczniowie - przesłuchanie odbywa się w obecności wychowawcy lub pedagoga szkolnego, a protokół przesłuchania odczytuje się w obecności ucznia - świadka i jego rodziców,
 - sporządza szkic lub fotografię miejsca wypadku (dotyczy sytuacji określonej w pkt 8),
 - uzyskuje pisemne oświadczenie nauczyciela, pod opieką którego uczeń przebywał w czasie, gdy zdarzył się wypadek,
 - uzyskuje opinię lekarską z opisem doznanych obrażeń i określeniem rodzaju wypadku,
 - sporządza protokół powypadkowy,
 - protokół powypadkowy podpisują członkowie zespołu oraz dyrektor szkoły.
- f) w sprawach spornych rozstrzygające jest stanowisko przewodniczącego zespołu; członek zespołu, który nie zgadza się ze stanowiskiem przewodniczącego, może złożyć zdanie odrębne, które odnotowuje się w protokole powypadkowym,
- g) przewodniczący zespołu poucza osoby reprezentujące poszkodowanego o przysługujących im prawach w toku postępowania powypadkowego,
- h) z treścią protokołu powypadkowego i innymi materiałami postępowania powypadkowego zaznajamia się rodziców (opiekunów prawnych) poszkodowanego ucznia, którzy potwierdzają ten fakt podpisem w protokole
 - protokół doręcza się rodzicom (opiekunom prawnym) poszkodowanego

ucznia, którzy potwierdzają to podpisem w protokole,

- organowi prowadzącemu i kuratorowi oświaty protokół powypadkowy doręcza się na ich wniosek,
- jeden egzemplarz protokołu powypadkowego pozostaje w Szkole,
- w ciągu 7 dni od dnia doręczenia protokołu powypadkowego osoby, którym doręczono protokół, mogą złożyć zastrzeżenia do ustaleń protokołu (są o tym informowani przy odbieraniu protokołu), zastrzeżenia składa się ustnie do protokołu powypadkowego lub na piśmie przewodniczącemu zespołu,
- zastrzeżenia mogą dotyczyć w szczególności:
 - niewykorzystania wszystkich środków dowodowych niezbędnych dla ustalenia stanu faktycznego,
 - sprzeczności istotnych ustaleń protokołu z zebraniem materiałem dowodowym.
- zastrzeżenia rozpatruje organ prowadzący Zespół Kształcenia i Wychowania nr 1 w Pelplinie
- po rozpatrzeniu zastrzeżeń organ prowadzący Szkołę może:
 - zlecić dotychczasowemu zespołowi wyjaśnienie ustaleń protokołu lub przeprowadzenie określonych czynności dowodowych,
 - powołać nowy zespół celem ponownego przeprowadzenia postępowania powypadkowego.

11. Pracownik BHP prowadzi rejestr wypadków.

12. Dyrektor Szkoły omawia z pracownikami Szkoły okoliczności i przyczyny wypadków oraz ustala środki niezbędne do zapobieżenia im.

OGÓLNE ZASADY POSTĘPOWANIA PRZY UDZIELANIU PIERWSZEJ POMOCY POSZKODOWANYM W WYPADKACH

1. Należy pamiętać, że udzielenie pierwszej pomocy poszkodowanym w wypadkach jest prawnym obowiązkiem każdego (art. 162 Kodeksu karnego).
2. Zachować spokój, nie wpadać w panikę, rozpoznać stan poszkodowanego.
3. Usunąć poszkodowanego z rejonu zagrożenia.

4. Jeśli stwierdzisz, że sam nie potrafisz udzielić pierwszej pomocy, zorganizuj ją zawiadamiając pielęgniarkę szkolną.
5. Poszkodowanemu zapewnić spokój, odsunąć z otoczenia zbędne osoby, w każdej sytuacji zapewnić poszkodowanemu ciepłe okrycie.
6. Nie lekceważyć nawet drobnych skaleczeń, każde skaleczenie należy prawidłowo powinna zaopatrzyć pielęgniarka szkolna.
7. W przypadkach porażenia prądem, braku oddechu, braku pracy serca, krwotoku, zatrucia i innych poważnych urazów - bezwzględnie wezwać lekarza (pogotowie ratunkowe).
8. Do chwili przybycia lekarza nie przerywać rozpoczętego sztucznego oddychania.
9. Poszkodowanego z krwotokiem wolno tylko przenosić lub przewozić.
10. Poszkodowanemu z utratą świadomości nie wolno podawać leków w postaci płynnej ani stałej (tabletki).
11. W przypadku podejrzeń uszkodzenia kręgosłupa, nie wolno bez koniecznej przyczyny zmieniać pozycji poszkodowanego.
12. Nie pozostawiać poszkodowanego bez opieki.

§ 17

PROCEDURY POSTĘPOWANIA W PRZYPADKU UCZNIÓW, KTÓRYCH RODZIC/RODZICE PRZEBYWAJĄ ZA GRANICĄ.

1. Gromadzenie przez nauczyciela - wychowawcę danych liczbowych o uczniach, których rodzic/rodzice pracują za granicą.
 2. Monitorowanie przez nauczyciela - wychowawcę frekwencji tych uczniów oraz diagnozowanie potrzeb i trudności na podstawie postępów w nauce i zachowaniu.
 3. Informowanie przez pedagoga odpowiednich instytucji o stwierdzonych przypadkach braku opieki nad uczniem w związku z wyjazdem rodziców za granicę.
- Dyrektor szkoły na podstawie przedstawionych informacji podejmuje decyzję o dalszym postępowaniu szkoły wobec ucznia, np. pismo do Sądu Rodzinnego i Nieletnich.
5. Omówienie podczas spotkań z rodzicami tematów z zakresu zasad formalnego ustanowienia opieki nad dzieckiem w przypadku wyjazdu rodziców za granicę

POWINNOŚCI WYJEŹDŻAJĄCYCH RODZICA/RODZICÓW WOBEC SZKOŁY:

1. Zawiadomić szkołę o wyjeździe za granicę.
2. Zostawić do dyspozycji wychowawcy swój nowy adres i numery telefonów.
3. Przedstawić pełnomocnictwo sądowe dla osoby, pod opieką której pozostawiają syna/córkę.

W momencie kiedy rodzice wyjeżdżają za granicę powinni uregulować sytuację prawną dziecka pozostającego w kraju poprzez złożenie przez rodzica zanim wyjedzie z kraju wniosku do sądu o przeniesienie na czas wyjazdu opieki prawnej nad dzieckiem na wskazaną osobę pełnoletnią.

4. Przyprowadzić tę osobę do wychowawcy i wspólnie z nim określić formę kontaktu i wzajemne oczekiwania.

§ 18

PROCEDURA POSTĘPOWANIA W SYTUACJI, GDY NAUCZYCIEL PODEJRZEWA, ŻE UCZEŃ JEST OFIARĄ PRZEMOCY DOMOWEJ LUB PRZYPADKU MOLESTOWANIA SEKSUALNEGO

1. Nauczyciel przyjmuje informację od ucznia, zapewniając dyskrecję zgłaszającemu poprzez wysłuchanie go bez świadków. Zapisuje datę i godzinę zgłoszenia. Sporządza notatkę.
2. Nauczyciel informuje o zaistniałym fakcie lub zdarzeniach wychowawcę klasy lub/ i dyrektora /pedagoga szkoły.
3. Jeżeli stan ucznia wskazuje na zagrożenie jego zdrowia i życia dyrektor lub pedagog wzywa lekarza.
4. Dyrektor lub pedagog zawiadamia lub/ i wzywa do szkoły rodzica (prawnego opiekuna lub osobę z najbliższej rodziny) pokrzywdzonego, którego sprawa nie dotyczy.
5. Dyrektor podejmuje decyzję o wdrożeniu procedury „ Niebieskiej Karty”.
6. Dyrektor niezwłocznie po wdrożeniu procedury zawiadamia przewodniczącego Zespołu Interdyscyplinarnego i przekazuje mu sporządzoną dokumentację pokrzywdzonego.
7. Dyrektor zawiadamia Policję a w razie potrzeby Sąd Rodzinny.

§ 19

PROCEDURA POSTĘPOWANIA W PRZYPADKU SAMOOKALECZENIA LUB PRÓBY SAMOBÓJCZEJ UCZNIA

1. Każdy, kto wie o próbie samobójczej lub samookaleczeniu innej osoby zobowiązany jest natychmiast powiadomić dyrektora szkoły lub pedagoga (notatka służbowa).
2. Odizolować ucznia od klasy, pamiętając, aby nie zostawiać go samego.
3. Udzielić pomocy przedmedycznej, gdy uczeń swoim zachowaniem i stanem zdrowia stwarza zagrożenie dla swojego życia.
4. Wezwać pogotowie ratunkowe.
5. Powiadomić niezwłocznie rodziców/ opiekunów prawnych.
6. Ustalić świadków zdarzenia.
7. Zorganizować doraźną pomoc specjalisty (pedagog).
8. Po ponownym pojawieniu się dziecka w szkole objąć ucznia wzmoczoną opieką pedagogiczną i obserwacją.
9. Jeśli samookaleczenie lub próba samobójcza ma miejsce w domu, a rodzic poinformował o zajściu szkołę, konieczne jest przekazanie rodzicom informacji o instytucjach udzielających pomocy psychologicznej.

§ 20

PROCEDURA POSTĘPOWANIA W PRZYPADKU PRZEBYWANIA RODZICA/PRAWNEGO OPIEKUNA NA TERENIE SZKOŁY

Przez rodzica/prawnego opiekuna na terenie szkoły rozumie się osobę, która:

- jest rodzicem/prawnym opiekunem ucznia tej szkoły,
- nie jest pracownikiem szkoły,
- jest osobą zaproszoną przez dyrekcję szkoły, wychowawcę klasy lub innego pracownika

W przypadku obecności osoby obcej:

1. Rodzice/opiekunowie prawni uczniów są zobowiązani oczekiwać na swoje dziecko w pomieszczeniu wydzielonym dla rodziców (pomieszczenie obok szatni)
2. Niedopuszczalne jest przebywanie rodziców/opiekunów prawnych na korytarzach szkolnych w czasie zajęć lekcyjnych.
3. Rodzice/opiekunowie prawni w sprawach ogólnych (urzędowych) kierowani są do wychowawcy, pedagoga, sekretariatu szkoły lub dyrektora.
4. W przypadku gdy rodzic/opiekun prawny odmawia podania celu wizyty, zachowuje się agresywnie bądź stwarza zagrożenie dla osób przebywających w szkole, należy kazać opuścić szkołę. Przy odmowie wyjścia wezwać policję. O sytuacji niezwłocznie powinna zostać poinformowana dyrekcja szkoły.

§ 21

PROCEDURA POSTĘPOWANIA

W PRZYPADKU PRZEBYWANIA OBCEJ OSOBY NA TERENIE SZKOŁY

Przez osobę „obcą” na terenie szkoły rozumie się osobę, która:

- nie jest rodzicem ucznia tej szkoły,
- nie jest pracownikiem szkoły,
- nie jest osobą zaproszoną przez dyrekcję szkoły, wychowawcę klasy lub innego pracownika i która swoim zachowaniem w wyraźny sposób narusza zasady i normy współżycia społecznego bądź też w inny sposób stanowi zagrożenie dla porządku na terenie szkoły oraz bezpieczeństwa uczniów lub innych osób przebywających na

terenie szkoły.

W przypadku obecności osoby obcej:

1. Każdy nauczyciel i pracownik szkoły zobowiązany jest do niezwłocznego ustalenia celu pobytu osób obcych na terenie szkoły oraz w przypadku uzasadnionym nieodpowiednim zachowaniem tych osób kazać opuścić teren szkoły.
2. Interesanci w sprawach ogólnych (urzędowych) kierowani są do sekretariatu szkoły lub dyrektora.
3. W przypadku, gdy osoba postronna odmawia podania celu wizyty, zachowuje się

agresywnie bądź stwarza zagrożenie dla osób przebywających w szkole, należy kazać opuścić szkołę. Przy odmowie wyjścia wezwać policję. O sytuacji niezwłocznie powinna zostać poinformowana dyrekcja szkoły.

§ 22

PROCEDURA W PRZYPADKU ZAGROŻENIA PODŁOŻENIEM ŁADUNKU WYBUCHOWEGO.

Jeśli groźba została przekazana telefonicznie:

- Osoba odbierająca telefon powinna starać się zatrzymać dzwoniącego przy telefonie tak długo, jak to możliwe i zawiadomić kogoś wstępnie umówionym sygnałem, aby można było zgłosić prośbę o wysledzenie dzwoniącego.
 - Zadzwoń pod „997” powiedz operatorowi, „Tu (imię i nazwisko) z (nazwa szkoły). Właśnie mamy telefon na drugiej linii z groźbą podłożenia ładunku wybuchowego. Numer tej linii to Proszę wysledzić dzwoniącego”.
 - Podaj wszystkie dodatkowe informacje, jakich potrzebować będzie operator. Należy to robić szybko (nie można ustalić numeru, gdy dzwoniący się rozłączy)
- Postaraj się ustalić, czy dzwoniącym jest osoba dorosła czy uczeń. Jeśli jest to uczeń, ustalenie jego tożsamości może być łatwiejsze.
- Dyrektor powinien ocenić, czy należy ogłosić ewakuację zagrożonego budynku. Po podjęciu decyzji o ewakuacji, jeśli zagrożony jest jeden konkretny budynek, należy ewakuować także budynki przyległe i rozpocząć przeszukiwanie.
 - Jeśli to możliwe, nie wszczynaj formalnego alarmu.
 - Użyj telefonów wewnętrznych, osobistego powiadomienia przez wyznaczone osoby w celu ewakuacji zagrożonych pomieszczeń.
 - Jeśli zachodzi konieczność ewakuacji całej szkoły, uruchom alarm pożarowy.
- Dyrektor może także zdecydować o powiadomieniu straży pożarnej i policji, jeśli w jego opinii jest to uzasadnione.
- Powiadom kuratorium oświaty.

- Powrót do zajęć szkolnych po przeszukaniu budynku i uzyskaniu zapewnienia ze strony służb, że jest bezpieczny.
- Nie nadawaj zdarzeniu rozgłosu większego niż jest to konieczne.

Jeśli otrzymałeś powiadomienie o groźbie podłożenia ładunku wybuchowego za pośrednictwem policji lub innej instytucji, postępuj zgodnie z punktami od 3 do 7.

Groźbę pisemną przekaz policji i postępuj zgodnie z punktami procedury od 3 do 7.

Osoba odbierająca telefon/groźbę, powinna jak najszybciej wypełnić raport o otrzymaniu groźby podłożenia ładunku wybuchowego.

§ 23

PROCEDURY POSTĘPOWANIA W PRZYPADKU STWIERDZENIA ZJAWISKA CYBERPRZEMOCY

Ustalenie okoliczności zdarzenia

1. Jeśli wiedzę o zajściu posiada nauczyciel niebędący wychowawcą powinien przekazać informację wychowawcy klasy, który informuje o fakcie pedagoga/psychologa szkolnego i dyrektora
2. Pedagog/psycholog szkolny i dyrektor wspólnie z wychowawcą powinni dokonać analizy zdarzenia i zaplanować dalsze postępowanie.
3. Do zadań szkoły należy także ustalenie okoliczności zdarzenia i ewentualnych świadków.

Zabezpieczenie dowodów

1. Wszelkie dowody cyberprzemocy powinny zostać zabezpieczone i zarejestrowane. Należy zanotować datę i czas otrzymania materiału, treść wiadomości, oraz, jeśli to możliwe, dane nadawcy lub adres strony internetowej, na której pojawiły się szkodliwe treści czy profil.
2. Z dowodami powinny zapoznać się wszystkie zaangażowane w sprawę osoby: dyrektor i pedagog/psycholog szkolny, rodzice oraz policja, jeśli doszło do złamania prawa.

Identyfikacja sprawcy

1. Jeśli sprawca cyberprzemocy posługuje się skradzioną tożsamością pomóc w jego identyfikacji mogą

a) Świadkowie - inni uczniowie odwiedzający „obraźliwe” strony mogą posiadać informacje na temat ich autora, mogą też zidentyfikować numer telefonu komórkowego sprawcy, jeśli nie jest on zastrzeżony.

b) Kontakt z dostawcą usługi internetowej - może on zablokować konto agresora lub usunąć obraźliwe treści oraz podać dane sprawcy cyberprzemocy. Dane takie nie mogą być ujawnione osobom prywatnym. Aby je pozyskać konieczny jest kontakt z policją.

c) Kontakt z operatorem sieci komórkowej w przypadku, gdy numer telefonu sprawcy jest zastrzeżony - może on podjąć kroki w kierunku ustalenia sprawcy, jeśli otrzyma dane o dacie i godzinie rozmowy. W tym przypadku operator może udostępnić te dane tylko policji.

2. Gdy ustalenie sprawcy nie jest możliwe, należy skontaktować się z dostawcą usługi w celu usunięcia z sieci kompromitujących lub krzywdzących materiałów (policja)

3. W przypadku, gdy zostało złamane prawo, a tożsamości sprawcy nie udało się ustalić należy bezwzględnie skontaktować się z policją.

Działania wobec sprawcy cyberprzemocy

1. Gdy sprawca cyberprzemocy jest znany i jest on uczniem szkoły dalsze działania powinien podjąć pedagog/psycholog szkolny w porozumieniu z wychowawcami właściwych klas

a) rozmowa z uczniem - sprawcą cyberprzemocy o jego zachowaniu:

- celem rozmowy powinno być ustalenie okoliczności zajścia, wspólne zastanowienie się nad jego okolicznościami i poszukanie rozwiązań sytuacji konfliktowej;
- sprawca powinien dostać jasny i zdecydowany komunikat o tym, że szkoła nie akceptuje żadnych form przemocy;
- należy omówić z uczniem skutki jego postępowania i poinformować o konsekwencjach regulaminowych, które zostaną wobec niego zastosowane;
- sprawca powinien zostać zobowiązany do zaprzestania swojego działania i usunięcia z sieci szkodliwych materiałów;
- ważnym elementem rozmowy jest też określenie sposobów zadośćuczynienia wobec ofiar cyberprzemocy;
- jeśli w zdarzeniu brała udział większa grupa osób należy rozmawiać z każdym z nich z osobna, zaczynając od lidera grupy;

b) wychowawca powinien powiadomić rodziców sprawcy o przebiegu zdarzenia i zapoznać ich z materiałem dowodowym, a także z decyzją w sprawie dalszego postępowania i podjętych przez szkołę środków dyscyplinarnych wobec ich dziecka;

c) wychowawca wraz z pedagogiem/psychologiem opracowuje projekt kontraktu dla ucznia, określający jego zobowiązania oraz konsekwencje w przypadku niezastosowania się do przyjętych zasad;

d) objęcie ofiary cyberprzemocy pomocą psychologiczno - pedagogiczną:

- wsparcie psychiczne - podczas rozmowy z uczniem (ofiara cyberprzemocy):
- Porada - powiedz uczniowi, aby:
 1. Nie utrzymywał kontaktu ze sprawcą, nie odpowiadał na maile, smsy itp.
 2. Nie kasował dowodów: e-maili, SMS-ów, MMS-ów, zdjęć filmów i przedstawił je osobom dorosłym znającym sprawę.
 3. Zastanowił się nad zmianą swoich danych kontaktowych w komunikatorach, zmianą adresu e-mail, numeru telefonu komórkowego itp.
 4. Jeśli korzysta z komunikatora, to ustawił go tak, aby nikt spoza listy kontaktowej nie mógł się z nim połączyć.
- Monitoring:
 1. Po zakończeniu interwencji warto monitorować sytuację ucznia sprawdzając, czy nie są wobec niego podejmowane dalsze działania przemocowe lub odwetowe ze strony sprawcy.
 2. Rodzice dziecka będącego ofiarą cyberprzemocy powinni być poinformowani o problemie i otrzymać wsparcie i pomoc ze strony szkoły. W rozmowie z nimi pedagog lub wychowawca przedstawiają kroki, jakie zostały podjęte w celu wyjaśnienia zajścia oraz zapewnienia bezpieczeństwa poszkodowanemu uczniowi, a także, jeśli to wskazane zaproponować rodzicom i dziecku pomoc specjalisty poza szkołą.
- e) objęcie sprawcy pomocą psychologiczno – pedagogiczną:
- praca ze sprawcą powinna zmierzać w kierunku pomocy uczniowi w zrozumieniu konsekwencji swojego zachowania, w zmianie postawy i postępowania ucznia;
- w uzasadnionym przypadku można w toku interwencji zaproponować uczniowi skierowanie do specjalistycznej placówki i udział w programie terapeutycznym.

Zastosowanie środków dyscyplinarnych wobec sprawcy cyberprzemocy

1. Podejmując decyzję o rodzaju kary, należy wziąć pod uwagę:

- a) Rozmiar i rangę szkody - czy materiał został upubliczniony w sposób pozwalający na dotarcie do niego wielu osobom (określa to rozmiar upokorzenia, jaki doznaje ofiara), czy trudno jest wycofać materiał z sieci itp.;
- b) Czas trwania prześladowania - czy było to długotrwałe działanie czy pojedynczy incydent;

- c) Świadomość popełnianego czynu - czy działanie było zaplanowane, a sprawca był świadomy, że wyrządza krzywdę koledze, jak wiele wysiłku włożył w ukrycie własnej tożsamości itp.;
- d) Motywację sprawcy - należy sprawdzić, czy działanie sprawcy nie jest działaniem odwetowym w odpowiedzi na uprzednio doświadczone prześladowanie;
- e) Rodzaj rozpowszechnionego materiału.

2. Sankcje przewidziane za nieprzestrzeganie Statutu Szkoły:

- a) upomnienie przez wychowawcę z wpisem do dziennika lekcyjnego oraz obniżenie oceny z zachowania (zgodnie z punktem 1)
- b) nagana wychowawcy z wpisem do dziennika lekcyjnego oraz obniżenie oceny z zachowania (zgodnie z punktem 1)
- c) nagana Dyrektora połączona z zagrożeniem pozbawienia uprawnień ucznia (zakaz uczestniczenia w imprezach i wycieczkach klasowych i szkolnych; zakaz reprezentowania szkoły na zewnątrz; przeniesienie do innej równoległej klasy) oraz obniżenie oceny z zachowania do nieodpowiedniego lub naganego;

W razie wątpliwości, interpretacja i ostateczne orzeczenie należy do Dyrektora Szkoły.

Ochrona świadków zgłaszających zdarzenie

1. Należy powiedzieć świadkowi, że dobrze zrobił zgłaszając fakt przemocy.
2. Należy zapewnić świadka o dyskrecji.
3. Nie należy ujawniać danych świadka, jeśli nie jest to konieczne np. gdy sprawa została zgłoszona na policję
4. Pod żadnym pozorem nie należy konfrontować świadka ze sprawcą.
5. Należy zadbać o bezpieczeństwo świadka, nie upubliczniając jego udziału w sprawie.

Sporządzenie dokumentacji z zajścia

1. Pedagog/psycholog szkolny jest zobowiązany do sporządzenia notatki służbowej z rozmów ze sprawcą, z poszkodowanym, ich rodzicami oraz świadkami zdarzenia. Dokument powinien zawierać datę i miejsce rozmowy, personalia osób biorących w niej udział oraz opis ustalonego przebiegu zdarzeń.
2. Jeśli rozmowa przebiegała w obecności świadka np. wychowawcy powinien on podpisać notatkę po jej sporządzeniu.
3. Jeśli zostały zabezpieczone dowody cyberprzemocy, należy je również włączyć do dokumentacji pedagogicznej.

PROCEDURA POSTĘPOWANIA W PRZYPADKU STWIERDZENIA WSZAWICY

1. Pielęgniarka (lub w sytuacji braku pielęgniarki osoba kompetentna upoważniona przez dyrektora szkoły) zawiadamia rodziców dzieci, u których stwierdzono wszawicę, o konieczności podjęcia natychmiastowych zabiegów higienicznych skóry głowy. W razie potrzeby instruuje rodziców o sposobie działań, informuje też o konieczności poddania się tej kuracji przez wszystkich domowników i monitoruje skuteczność działań. Jednocześnie informuje dyrektora szkoły o wynikach kontroli i skali zjawiska.
2. Dyrektor wydaje zalecenie: W celu uniknięcia rozprzestrzeniania się wszawicy rodzice (opiekunowie prawni) dziecka, u którego wystąpiła wszawica, powinni zatrzymać dziecko w domu do czasu likwidacji zakażenia, podejmując skuteczne i intensywne zabiegi, by skrócić czas nieobecności w szkole do niezbędnego minimum
3. Pielęgniarka szkolna (lub w sytuacji braku pielęgniarki osoba kompetentna upoważniona przez dyrektora szkoły) po upływie 7 - 10 dni kontroluje stan czystości skóry głowy dzieci po przeprowadzonych przez rodziców zabiegach higienicznych.
4. W sytuacji stwierdzenia nieskuteczności zalecanych działań pielęgniarka (lub w sytuacji braku pielęgniarki osoba kompetentna upoważniona przez dyrektora szkoły) zawiadamia o tym dyrektora szkoły w celu podjęcia bardziej radykalnych kroków, do których należy zawiadomienie Ośrodka Pomocy Społecznej w Pelplinie o konieczności wzmożenia nadzoru nad realizacją funkcji opiekuńczych przez rodziców dziecka oraz udzielenia rodzinie potrzebnego wsparcia.

